

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මගනැගුම උපදේශන හා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සේවා (පුද්ගලික) සමාගමේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති වලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අධිකාරියේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීම පිළිබඳ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත සමඟ අනුකූල නොවීම්

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශ
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිත අංක 01 මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත්කිරීම හි 96 වෙනි ඡේදය ප්‍රකාරව ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය තුළින් පැනනගින අතිරික්තය වෙනත් විස්තීරණ අදායම් යටතේ හඳුනාගත යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය තුළින් පැනනැගුණු රු. 108,307,060 අතිරික්තය එසේ ගිණුම් පොත් තුළ හඳුනාගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ හේතුවෙන් වෙනත් විස්තීරණ අදායම් එම අගයෙන් අඩුවෙන් ගණනය වී තිබුණි.	මෙම කාලසීමාව සඳහා වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් කාණ්ඩය සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබීම සඳහා සටහන් කරගන්නා ලදී.	ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය වෙනත් විස්තීරණ අදායම් යටතේ හඳුනාගැනීමට කටයුතු කළ යුතුයි.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 09 මූල්‍ය සාධනපත්‍ර හි 5.5.15 ඡේදය ප්‍රකාරව "ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 15 විෂය පථය තුළ ඇති ගනුදෙනු වලින් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලැබෙන වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා ජීවිත කාලය තුළ අපේක්ෂිත ණය අලාභයන්ට සමාන මුදලකින් ආයතනයක් සෑම විටම ණය පාඩු සඳහා වෙන්කිරීම් කල යුතුය" කෙසේ වෙතත්, සමාගම විසින් වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල් සහ සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ගෙන් ලැබිය යුතු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු. 32,109,194 ක් වූ (වසරකට වඩා වැඩි) ශේෂ සඳහා ප්‍රතිපාදන හඳුනාගෙන නොතිබුණි. එය තවද සමාගම විසින් ප්‍රමිතයේ 5.5.16 වගන්තියට අනුව වෙළඳ ලැබියුතු ගිණුම් සඳහා හානිකරන අගය ගැලපීම වෙනුවෙන් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියක් තෝරාගෙන නොතිබුණි.	ඔබේ ගණනය කිරීම් වලට අනුව, සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ගෙන් හා වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල රු. මිලියන 178 කි. කෙසේ වෙතත්, සියලුම වෙළඳාම් සහ වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 15 හි විෂය පථය සපුරාලනු නොලැබේ.	ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙනුවෙන් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියක් තෝරා ගත යුතු අතර එම ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රමිතයේ විධිවිධාන අනුව සමාගම විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 24 සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරව්කිරීම් හි 18 ඡේදය ප්‍රකාරව සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු සම්බන්ධ අනාවරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය සමාගම විසින් සපුරා නොතිබුණි.	සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරව් කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ අංක 31 දරන සටහනේ දක්වා ඇත.	සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් සහ සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු ප්‍රමිතයට අනුව අනාවරණය කළ යුතුය.
(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 15, ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ ගිවිසුම් වලින් පැනනගින අයහාර හි 35 ඡේදය ප්‍රකාරව ආයතනයක් කාලානුරූපව භාණ්ඩයක හෝ සේවාවක පාලනය මාරු කිරීමත් සමඟ ඒ අනුව කාර්ය සාධන වගකීම් තෘප්තිමත් වන්නේ නම් කාලානුරූපව ආදායම් හඳුනා ගනී. කෙසේවෙතත්	මුදල් වර්ෂය තුළදී අප වෙත ලැබුණු වැඩ ඇණවුම අනුව සිදු කරන ලද සම්පූර්ණ වැඩ අවසන් කරන ලද එම මාර්ග ව්‍යාපෘතිය මෙම වසර	ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයේ විධිවිධාන වලට අනුව භාණ්ඩ හෝ සේවා වලින් ලැබෙන අයහාරය

සමාගම කුඹුක්ගැටේ මාර්ග ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අදායම ලෙස රුපියල් මිලියන 68ක් ප්‍රමිතයට පටහැනිව හඳුනාගෙන තිබුණි.

අවසානයේ අවසානයේ දී කාලානුරූපීව සේවාදායකයා වෙත භාර සිදුකරන පාලනයේ මාරුකිරීම් සමඟ හඳුනාගත යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සමාගම 2016 වර්ෂයේ සිට රු. 28,351,291 ක් ලාභාංශ වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදනය කර තිබුණි. කෙසේනමුත් මේ සම්බන්ධයෙන් වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ හා වාර්ෂික මහසභා රැස්වීම් වාර්තා විගණනය වෙත ඉදිරිපත් නොවුණි.

වාර්ෂික මහසභා රැස්වීම් හිදී ලාභාංශ ගෙවීමට කිසිදු තීරණයක් ගෙන නොමැත.

ලාභාංශ ප්‍රතිපාදන වල වලංගුභාවය තීරණය කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ විගණනය වෙත ලබා දිය යුතුය.

1.5.3 නොසැසෙදන පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයට අනුව මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙන් අයවිය යුතු මුදල රු. 107,819,366 ක් වූ අතර එයින් රුපියල් මිලියන 30 ක් වසර පහකට වැඩි කාලයක සිට අය නොවී පැවතුණි. කෙසේ වෙතත්, 2022 වර්ෂය සඳහා මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව සමාගමට ගෙවිය යුතු වූයේ රු. 97,821,154 කි. ඒ අනුව රු. 9,998,213 වෙනසක් නිරීක්ෂණය කර ඇති නමුත් වෙනස සඳහා එකඟතාවය ඉදිරිපත් කර නොමැත.

වෙනස්කම් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

සැසඳීමේ ලේඛන කාලානුරූපීව සකස් කළ යුතු අතර වෙනස්කම් හඳුනාගෙන ඒවා නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.4 සංවිධානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

2023 මාර්තු 20 වැනි දින අංක CP/23/0394/608/033 කැබිනට් තීරණයට අනුව සමාගම ඇවර කිරීමට පියවර ගන්නා ලෙස කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කර ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියෝග කර තිබුණි. ඒ අනුව සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම විගණනයට සැකසහිත වේ.

අදහස් ඉදිරිපත් කර නොමැත.

සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති රෙගුලාසි ආදිය වෙත යොමු කිරීම	අනුකූල නොවීම	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2007 අංක 07 සමාගම් පනතේ 133 (1) වගන්තිය	සමාගමේ ශේෂ පත්‍ර දිනයෙන් මාස හයකට නොඅඩු සහ පෙර වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමෙන් මාස පහළොවක් ඉක්මවීමට පෙර සමාගමක අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සෑම වර්ෂයකටම වරක් කොටස් හිමියන්ගේ වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමක් කැඳවිය යුතු වේ. කෙසේ වෙතත්, සමාගම විසින් පසුගිය වසරවල වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම් පැවැත්වීමට අදාළ සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	අදහස් ඉදිරිපත් කර නොමැත.	සමාගම් පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල විය යුතුය.

02. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 12,430,657 ක අලාභයක් වූ අතර පෙර වසරේ ඊට ප්‍රතිරූපී ලාභය රු.17,795,397 ක් විය. එබැවින්, රු.30,226,054 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය පිරිහීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් ආදායම රුපියල් 34,091,445 කින් හෙවත් සියයට 15 කින් අඩු වීම හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් අයිතමයන්ගේ ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

අයිතමය	2022	2021	වෙනස	වෙනස්වීමේ ප්‍රතිශතය
ආදායම	191,417,308.44	225,508,753.32	(34,091,444.88)	(15)
නිෂ්පාදන පිරිවැය	170,273,295.61	169,736,570.59	536,725.02	0.31
වෙනත් අදායම්	7,970,241.87	438,600.00	7,531,641.87	1717
පුද්ගල වියදම්	21,750,360.96	22,896,384.16	(1,146,023.20)	(5)
විශ්‍රාම පාරිතෝෂිතය	2,894,350.00	879,900.00	2,014,450.00	229
පිහිටුවීම් සහ පරිපාලනය	14,660,832.31	11,617,086.42	3,043,745.89	26
ක්ෂයවීම් සහ ක්ෂය කිරීම්	21,288,546.49	17,702,912.44	3,585,634.05	20
වැටුප් සහ අලෙවිකරණ වියදම්	654,541.69	273,603.00	380,938.69	139
පොළී වියදම්	1,751,644.44	48,485.63	1,703,158.81	3513

ප්‍රධාන ලෙස සිසිල් පෙරමුසු නිෂ්පාදනය සහ වෙළෙඳාම සහ ප්‍රවාහන ආදායම අඩුවීම හේතුවෙන් ආදායම 15 කින් අඩුවී තිබූ අතර බැංකු අයිරා පහසුකම මත දරන ලද පිරිවැයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය පිරිවැය සියයට 3513 කින් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය.

	2022	2021
ජංගම වත්කම් අනුපාතය	2.13	1.66
කෂණික අනුපාතය	2.08	1.60
දළ ලාභ අනුපාත- ප්‍රතිශතය	11	25
ශුද්ධ ලාභ අනුපාත- ප්‍රතිශතය	(6.5)	8

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- i. සමාගම විසින් ජංගම වත්කම් අනුපාතය හා කෂණික වත්කම් අනුපාතය සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පිළිගත හැකි මට්ටමකින් පවත්වාගෙන ගොස් ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
- ii. දළ ලාභ අනුපාතය සහ ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය පෙර වසර හා සසඳන විට අගය අඩුවීමක් පෙන්නුම් කර තිබුණි.

03. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණයේ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගම සංස්ථාගත කිරීමේදී සාංඝමික ව්‍යවස්ථාවලියේ මූලික අරමුණු හයක් දක්වා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සමාගම සිය ව්‍යාපාරික කටයුතු සිදු කර තිබුණේ මූලික අරමුණු දෙකක් යටතේ පමණි. තවද සමාගමේ ප්‍රධාන අරමුණ උපදේශන සේවාව සැපයීම වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගම කිසිදු උපදේශන කාර්යයක් සිදු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.	සමාගම නුදුරු අනාගතයේ දී උපදේශන සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ කටයුතු සිදුකිරීමට අපේක්ෂා කරයි.	සමාගමේ මෙහෙයුම් එහි මූලික අරමුණු වලට අනුකූල විය යුතුය.
(ආ) සමාගමේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වන්නේ සිසිල් පෙරමුසු නිෂ්පාදනය සහ වෙළඳාම වන අතර එයින් සියයට 72ක් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙන් උපයා ඇත. ඒ අනුව සමාගමට ව්‍යාපාරයේ පැවැත්ම සඳහා මෙහෙයුම් ස්වාධීනත්වයක් හෝ ආදායම් මූලාශ්‍ර පොකුරක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.	අංක CP/23/0394/608/033 දරන කැබිනට් තීරණයට අනුව මෙම වසරේදී සියලුම නව ව්‍යාපෘති නවතා දමා ඇත.	එක් ආදායම් මාර්ගයක් මත අධික ලෙස යැපීම අවම කළ යුතුය.
(ඇ) නිෂ්පාදනයන්හි තත්ත්ව පරීක්ෂණ රසායනාගාරය මගින් සිදු කර ඇත. නමුත් නිෂ්පාදනයේ තත්ත්ව සහතිකය පිළිබඳ රසායනාගාර වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබූ අතර වැඩබිම් භාර කළමනාකරුගේ පළපුරුද්ද මත නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මකභාවය තීරණය කර ඇති බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය. එබැවින්, නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ විශේෂිත තහවුරු කිරීමක් නොතිබුණි.	අපගේ කාර්ය මණ්ඩලය ගුණාත්මක බව පවත්වා ගනිමින් වෙළඳපොළට හොඳම නිෂ්පාදනයක් පිරිනැමීම සඳහා නිෂ්පාදනය පරීක්ෂා කරයි. අපගේ නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ පැමිණිලි නොමැත.	තත්ත්ව සහතිකකරණය තාක්ෂණික ආකාරයෙන් සිදු කළ යුතුය.

3.2 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සමාගම කොටස් 10003 ක් නිකුත් කර තිබූ නමුත්, 2023 අගෝස්තු 31 වන විටත් කොටස් හිමියන් තිදෙනෙකු කොටස් සඳහා ගෙවීම් කර නොතිබුණි. මෙම රු. 300 ලැබිය යුතු දෑ යටතේ ඇතුළත් වේ. කෙසේ වෙතත්, ඇවර කිරීමට පෙර කොටස් හිමියන් සංඛ්‍යාව තීරණය කළ යුතුය.

සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියට අනුව, සමාගම විසින් කොටස් 03 ක් වෙන් කර ඇති අතර මීට පෙර කොටස් සහතික නිකුත් කර නොමැත. එබැවින් සමාගම් ලේකම්වරයා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන 2017 දී ඒවා නිකුත් කර ඇත.

ඇවර කිරීමට පෙර කොටස් හිමිකාරීත්වය පැහැදිලිව තීරණය කළ යුතුය.